N°. 273. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

Prijs dezer Courant met het Bijblad ƒ ... in het jaar; die van de Courant alleen ƒ 20 en die van het Bijblad alleen ƒ 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 17 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De Opper-Ceremoniemeester maakt bekend, dat het Hof den middelbaren rouw zal aannemen wegens het overlijden van den Markgraaf Wilhelm van Baden, voor den tijd van vier dagen, met ingang van den 15den November.

's Gravenhage, den 14den November 1859.

De Opper-Ceremoniemeester,
Bij deszelfs afwezigheid,
De Kamerheer-Ceremoniemeester,
Bon. F. VAN AYLVA VAN PALLANDT.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den November 1859, n°. 22, zijn benoemd:

tot griffier der arrondissements-regtbank te Eindhoven, mr. *P. J. A. Smits*, thans substituut-griffier bij die regtbank; en

tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Eindhoven, mr. *W. L. J. Speor*, thans regter-plaatsvervanger in die regtbank en advocaat aldaar.

Bij Koninklijk besluit van 12 November 1859, n°. 57, zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen:

te Heeren, de heer *A. G. F. Koltrop*, thans ontvanger der registratie en domeinen te Wageningen;

te Wageningen, de heer *W. A. de Laat de Kanter*, thans ontvanger der registratie en domeinen te Gulpen;

te Gulpen, de heer *A. M. van de Laar*, thans ontvanger der registratie en domeinen te Helder;

te Helder, de heer mr. *L. J. Bouricius*, thans ontvanger der registratie en domeinen te Ommen;

te Ommen, de heer *C. Bergsma*, thans surnumerair der registratie en domeinen.

Bij Koninklijk besluit van 13 November 1859, n°. 63, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Ede, de heer *J. Moolenburgh*, thans adjunct-rijksroeijer der dranken te Schiedam.

Bij Koninklijk besluit van 13 November 1859, n°. 64, is benoemd tot ontvanger voor de in- en uitgaande regten en accijnsen aan het grenskantoor te Heurne, de heer *W. Baerts*, surnumerair der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen ter provinciale directie in Gelderland.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 16*den November* 1859.

Van het Ministerie van Finantiën hebben wij ter plaatsing ontvangen het navolgende

OVERZIGT *van Nederlands in-, uit- en doorvoer van eenige der voornaamste handelsartikelen over de maand September 1859.*

ARTIKELEN.	Maatstaf.	Algemeene invoer.	Invoer tot verbruik.	Algemeene uitvoer.	Uitvoer uit het vrije verkeer.	Doorvoer.
BOTER, eetbare	ponden	15,538	11,733	1,013,997	1,010,192	3,805
DROOGERIJEN	waarde	478,800	108,645	557,251	48,200	509,051
GAREN, van katoen, ongetwijnd en ongeverwd	ponden	1,152,903	581,922	613,691	4,130	609,561
» » » getwijnd of geverwd	id.	206,371	23,385	208,843	22,911	185,932
GEDISTILLEERD, op fust	vaten	2,335	609	19,942	15,734	4,208
GRANEN, tarwe	lasten	1,536	1,593	634	626	8
» rogge	id.	6,847	6,758	396	224	172
» gerst	id.	3,914	2,890	2,542	1,518	1,024
» boekweit	id.	314	314	8	8	»
» haver	id.	344	254	393	303	90
IJZER, ruw	waarde	837,070	826,862	438,754	428,546	10,208
IJZERWERK	id.	256,006	56,841	242,739	45,157	197,582
INDIGO	ponden	119,547	43,194	73,086	19,939	53,147
KAAS	id.	42,128	21,972	3,189,585	3,162,609	26,976
KATOEN, ongesponnen	id.	1,523,365	1,519,943	1,703,383	1,699,961	3,422
KOFFIJ	id.	3,060,361	3,023,879	8,622,131	8,585,649	36,482
MANUFACTUREN van zijde, katoen, hennep, vlas enz.	waarde	2,352,733	1,396,463	1,716,613	766,287	950,326
» van wolle. Lakens enz.	ponden	66,275	59,902	5,612	457	5,155
» » » waarvan de 6 Nederlandsche el méér dan 1 pond wegen	id.	43,965	28,231	17,137	712	16,425
» van wolle, waarvan de 6 Nederlandsche el minder dan 1 pond wegen	waarde	433,697	277,733	160,075	5,888	154,187
OLIE, van plat en rond zaad	vaten	8,596	23	15,118	6,392	8,726
RIJST	ponden	1,590,906	1,210,438	1,388,486	1,238,469	150,017
SLAGTVEE, stieren, ossen, koeijen en vaarzen	stuks	1,334	1,316	7,386	7,368	18
» schapen	id.	1,262	1,142	33,354	33,234	120
SUIKER, ruwe	ponden	7,254,487	10,672,627	1,473,467	»	1,473,467
» geraffineerde	id.	56,654	133	5,698,037	5,640,071	57,966
TABAK, in rollen of bladen	id.	1,726,286	1,434,661	1,682,665	998,203	684,462
THEE	id.	231,634	231,634	640,761	640,761	»
WIJN, op fust	vaten	8,796	5,809	5,815	»	5,815
ZAAD (oliezaden)	lasten	6,822	6,480	581	380	201

Nog zijn wij door het Departement van Finantien in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen van het navolgend:

OVERZIGT *van de opbrengst der Middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand* October, *afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden van* 1859, *in vergelijking gebragt met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van* 1858.

BENAMING DER MIDDELEN.	Bedrag der raming.	1/12 der raming.	Opbrengst over de maand October 1859.	Opbrengst over de maand October 1858.	10/12 der raming.	Opbrengst over de tien eerste maanden van 1859.	Opbrengst over de tien eerste maanden van 1858.
Directe Belastingen.							
Grondbelasting	f 10,277,500.00	f 856,458.33	f 817,465.78	f 875,740.88	f 8,564,583.30	f 9,003,211.81	f 9,022,552.13^{5}
Personeel	6,888,000.00	574,000.00	979,704.34	1,009,755.63^{5}	5,740,000.00	5,787,051.07	5,704,971.04
Patenten	2,758,400.00	229,866.67	439,284.66	518,074.09	2,298,666.70	2,233,887.66^{5}	2,236,797.16
Regt op de mijnen	1,955.00	162.92	»	»	1,629.20	1,730.16	2,020.10
Totaal	f 19,925,855.00	f 1,660,487.92	f 2,236,454.78	f 2,403,570.60^{5}	f 16,604,879.20	f 16,975,880.70^{5}	f 16,966,340.43^{5}
In- en uitgaande regten en scheepvaartregten.							
Regten op den in- en uitvoer	f 3,277,000.00	f 273,083.33	f 332,854.74	f 328,108.98^{5}	f 2,730,833.30	f 2,928,888.19^{5}	f [illegible]
Scheepvaartregten	750,000.00	62,500.00	71,282.96	64,591.40	625,000.00	608,858.74	633,064.16
Vuur-, ton- en bakengelden	300,000.00	25,000.00	26,473.90^{5}	26,065.17	250,000.00	250,960.81^{5}	276,934.95
Formaatzegel	9,384.00	782.00	983.54	930.51	7,820.00	8,438.96	8,202.81
Totaal	f 4,336,384.00	f 361,365.33	f 431,595.14^{5}	f 419,696.06^{5}	f 3,613,653.30	f 3,797,146.70	f 3,824,471.95^{5}
Accijnsen.							
Suiker	f 1,818,181.82	f 151,515.15	f 175,550.75	f 74,777.55	f 1,515,151.50	f 1,318,730.69	f 1,338,548.05^{5}
Wijn	1,031,800.00	85,983.33	113,060.97^{5}	96,524.25^{5}	859,833.30	937,108.48^{5}	851,344.79
Binnenlandsch gedistilleerd	4,720,000.00	393,333.34	437,968.35^{5}	416,709.52^{5}	3,933,333.40	3,846,540.22^{5}	[illegible]
Buitenlandsch gedistilleerd	208,000.00	17,333.33	50,819.20	27,028.02^{5}	173,333.30	207,113.39^{5}	[illegible]
Geslagt	1,642,200.00	136,850.00	152,263.53^{5}	154,155.40	1,368,500.00	[illegible]	[illegible]
Zout	2,332,200.00	194,350.00	238,298.32	235,440.31^{5}	1,943,500.00	1,778,727.05^{5}	1,741,695.08^{5}
Zeep	1,166,100.00	97,175.00	97,616.51	97,943.14	971,750.00	1,028,545.24^{5}	985,399.56^{5}
Bieren en azijnen	462,300.00	38,525.00	38,474.33	38,663.66	385,250.00	422,487.41	406,782.58
Steenkolen	1,124,700.00	93,725.00	96,699.85^{5}	98,530.53^{5}	937,250.00	816,020.10^{5}	986,921.89
Turf	1,491,200.00	124,266.67	32,750.58^{5}	24,164.05^{5}	1,242,666.70	1,246,262.39^{5}	1,306,756.40
10 ten honderd collectief zegel	1,599,668.18	133,305.68	133,325.46^{5}	126,382.22	1,333,056.80	1,250,574.32^{5}	1,257,359.35
Vervoerbiljetten	96,000.00	8,000.00	9,244.34^{5}	9,287.62	80,000.00	81,616.13	79,088.53
Totaal	f 17,692,350.00	f 1,474,362.50	f 1,576,072.22^{5}	f 1,399,606.30	f 14,743,625.00	f 13,938,875.36	f 13,911,094.09^{5}
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.							
Belasting	f 200,000.00	f 16,666.67	f 15,084.12	f 16,101.12	f 166,666.70	f 165,842.22	f 167,465.82
Essaailoon en opcenten	45,000.00	3,750.00	3,166.80	3,398.66	37,500.00	34,916.02^{5}	35,606.28
Totaal	f 245,000.00	f 20,416.67	f 18,250.92	f 19,499.78	f 240,166.70	f 200,758.24^{5}	f 203,072.10
Indirecte belastingen.							
Zegelregten	f 2,001,000.00	f 166,750.00	f 157,542.93^{5}	f 158,563.16	f 1,667,500.00	f 1,606,640.73	f 1,610,538.79
Registratieregten	6,003,000.00	500,250.00	411,937.63^{5}	396,707.65^{5}	5,002,500.00	4,579,748.21^{5}	4,873,780.19
Hypotheekregten	483,000.00	40,250.00	33,760.41	40,199.57	402,500.00	392,478.11^{5}	423,096.12^{5}
Successieregten	4,002,000.00	333,500.00	216,496.43^{5}	238,253.26^{5}	3,335,000.00	3,722,110.43	4,146,613.25^{5}
Totaal	f 12,489,000.00	f 1,040,750.00	f 819,737.41^{5}	f 833,723.65	f 10,407,500.00	f 10,300,977.49	f 11,054,028.36
Posterijen	f 1,750,000.00	f 145,833.33	f 170,368.43	f 154,993.65	f 1,458,333.30	f 1,561,504.97	f 1,460,094.94
Staatsloterij	f 410,000.00	f 34,166.67	»	f 137,836.00	f 341,666.70	f 401,341.00	f [illegible]
Totaal generaal	f 56,848,589.00	f 4,737,382.42	f 5,252,478.91^{5}	f 5,368,926.05	f 47,373,824.20	f 47,176,484.99	f 47,828,674.48^{5}

SPLITSING *van de opbrengst der* directe belastingen *over de tien eerste maanden van* 1859.

DIENSTJAREN.	Grondbelasting.	Personeel.	Patenten.	Regt op de mijnen.	Totaal.
1857	f 1,040.29^{5}	f 50,363.35^{5}	f 12,196.94^{5}	»	f [illegible]
1858	179,425.74	2,162,856.26^{5}	965,047.81	»	[illegible]
1859	8,822,745.77^{5}	3,523,831.45	1,256,642.91	1,730.16	[illegible]
Totaal	f 9,003,211.81	f 5,737,051.07	f 2,233,887.66^{5}	1,730.16	f 16,975,880.70^{5}

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden hervat de beraadslagingen over het wets-ontwerp houdende goedkeuring van eenige artikelen der concessien voor den aanleg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen.

De heer Wintgens was heden de eerste aan het woord. Hij verklaarde dat hij in de rede van den Minister van Binnenlandsche Zaken juist gevonden had de bevestiging zijner bewering, dat de Regering in deze zaak zich had laten leiden door de begeerte om aan de wenschen van de meerderheid der leden van deze Kamer te voldoen; zijnde dit, zijns inziens, strijdig met de begrippen van eenen constitutionelen regeringsvorm, terwijl hij van oordeel was dat het initiatief zoowel in deze aangelegenheid als in andere regeringsvoordragten van het Gouvernement moest uitgaan.

Daarna ging hij opzettelijk na de vraag, op welke wijze in de quaestie [illegible] hier bedoelde spoorwegen de daarvoor benoodigde concessien waren [illegible] leend. Hij wees daarbij op het voorbeeld van Frankrijk, reeds in zijne [illegible] rede aangewezen, waar men zich bij de behandeling der spoorwegaangelegenheden had laten leiden door de voorschriften bij de algemeene [illegible] 1845 vastgesteld, en de algemeene regelen omtrent het verleenen van concessien. Naar aanleiding daarvan geloofde hij, in navolging van het [illegible] beeld van dat rijk, dat men hier met kapitalisten had moeten contracteren [illegible] Bij gebreke van zoodanige wettelijke bepalingen ware het goed [illegible] te handelen in den zin als in dat land vóór 1845 gedaan was [illegible] dergelijke zaken bij concurrentie en openbare aanbesteding of bij [illegible] concessie te regelen. Ten betooge van de deugdelijkheid eener zoodanige handelwijze haalde hij wetten van dien tijd aan, dit onderwerp be-

treffende, waaruit bleek, welke waarborgen aldaar voor de bevordering der belangen van het algemeen en van den Staat in het bijzonder gesteld waren geweest, vooral met betrekking tot de te storten waarborgkapitalen en de bepalingen tot uitvoering van het werk. Die wijze van handelen met de voorgedragen concessien vergelijkende, betoogde hij daaruit, dat daarbij alleen verpligtingen op den Staat werden gelegd, terwijl de overige voorschriften alleen betroffen eene later te ontstane vennootschap, zijnde dus niemand op dit oogenblik tegenover den Staat verbonden, maar de concessionarissen alleen gehouden om nader de zaak, zonder goedkeuring der Regering, aan dergelijke vennootschap over te doen. Dit achtte hij niet te strekken om zekerheid te verschaffen omtrent de soliditeit der personen aan wie de concessie zou worden overgedaan. Beter ware het zijns inziens geweest met de kapitalisten zelven in overleg te treden. Hiermede had hij niet op het oog iets ten nadeele der concessionarissen zelven in te brengen, maar alleen het algemeen belang te verzekeren.

Verder was hem niet duidelijk gebleken uit den loop der beraadslagingen waar de garantie van renten in deze zaak zou ophouden, en de termijn van aflossing aanvangen. Op de vraag welk bedrag op het een en ander werd gegarandeerd, had hij van den Minister van Finantien geen voldoend antwoord, naar hij verklaarde, mogen ontvangen, hetgeen hij nog wenschte te bekomen.

De heer de Kempenaer wees nog nader op de ongelukkige pogingen hier beproefd om in de behoefte aan spoorwegen te voorzien, en op het door hem aangewezen en door hem beter geoordeelde middel dat door den Staat enkele hoofdlijnen werden aangelegd ten behoeve van het binnen- en buitenlandsch verkeer. Volgens de bewering van den Minister van Binnenlandsche Zaken zou daartoe de tijd vervlogen zijn; ook hij meende dat de toestand der zaak het volgen van zoodanig middel belette. Maar daarom meende hij dat men nog een ander middel zou kunnen aanwijzen, te weten van de voorstellen alleen datgene te nemen wat het algemeen belang het meest bevorderde om daarna het overige na een later onderzoek te doen volgen. Aanvankelijk was hij gestemd geweest voor het oorspronkelijk voorstel aangaande den Noorderspoorweg: dat was voor hem aannemelijker geweest dan het nu voorgedragene, dat geheel en al afweek van het eerste denkbeeld der concessionarissen, die echter meenden, gelijk ook de Regering, dat het onderhavige plan het beste was te keuren. Hierin wilde hij berusten, echter betreurende dat de zaak dien loop genomen had. Nu bleef er niets anders over dan de concessien òf aan te nemen òf te verwerpen. Die van den Noorderspoorweg achtte hij in vele opzigten bruikbaar; om andere redenen moest hij ze afkeuren. Zijne bezwaren bestonden in het gebrek eener aansluiting met de Hannoversche grenzen, en het gemis der lijn van Leeuwarden naar Meppel, waaromtrent hij echter niet onbelangrijke inlichtingen van de Regering had ontvangen. De bedenking omtrent de vereeniging der beide concessien in één ontwerp bleef bij hem bestaan; maar hij zou het middel door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen aangrijpen om te verkrijgen wat hij in het algemeen belang noodig oordeelde. In de verleening der eerste concessie zou hij alzoo berusten en dit aanduiden door goedkeuring van artikel één van het wets-ontwerp, waarbij die concessie werd behandeld. Artikel twee, betreffende de concessie van den Zuiderspoorweg, zou hij afstemmen omdat hij zich volstrekt niet vereenigen kon met de daarin voorkomende bepalingen omtrent de beide rivierovergangen en het gemis der lijn van Utrecht naar 's Hertogenbosch. Mogt echter dat artikel aangenomen worden, dan zou hij, zijns ondanks, zich tegen de geheele wet moeten verklaren.

De heer Slicher van Domburg verdedigde het wets-ontwerp met betrekking tot het voorstel om eene lijn van Vlissingen over Middelburg, door Zeeland met Breda te vereenigen. Het gewigt van dien weg, zoo voor die provincien zelve, als voor Noordbrabant en Limburg in het algemeen toonde hij in vele bijzonderheden aan, vooral met het oog op de omstandigheid dat aldus de concurrentie tegen Antwerpen zou kunnen volgehouden worden. De transito-handel zou, naar hij meende, door den aanleg van die lijn zeer bevorderd worden, en de uitvoer en invoer van eigen en vreemde producten in hooge mate toenemen. Indien in Vlissingen en Middelburg slechts een deel van den belangrijken doorvoerhandel gevestigd mogt worden, dan zouden beide steden niet alleen, maar een groot gedeelte des lands aldus bevoorregt zijn, vooral bij de omstandigheid dat Vlissingen eene uitmuntende haven was, waarvoor ter verbetering geene gelden benoodigd waren, gelijk voor andere koopsteden wel het geval was. Ook uit een strategisch oogpunt was de lijn door Zeeland, naar hij meende, zeer aan te bevelen, hetgeen hij door voorbeelden uit de geschiedenis aantoonde. Niet alleen toch voor een binnenlandschen krijg was dergelijke weg voor snelle troepenbewegingen wenschelijk, maar ook bij eenen zeestrijd zou de haven van Vlissingen uitnemende diensten bewijzen. De kosten voor de hier bedoelde onderneming waren niet te groot in vergelijking van het nut daaruit te trekken. Leed had het hem gedaan te ontwaren, dat de Minister van Finantien deze lijn eerst later wilde aangelegd zien, in verband met de finantiele quaestie. Hij hoopte, dat de Minister van dat denkbeeld mogt terugkomen.

De heer van Nispen van Sevenaer kwam nader terug op het in den loop der beraadslagingen aangegeven denkbeeld om, in het belang van 's lands middelen, de voorkeur aan den aanleg van staatsspoorwegen te geven. Dit denkbeeld bragt hij in verband met de bepalingen in de concessien nopens de rentegarantie alsmede met den aandrang later te ontstaan tot voortzetting van het daarstellen van spoorwegen.

Ook was hij niet overtuigd door de redenen van regeringswege aangevoerd omtrent de onuitvoerbaarheid van het denkbeeld om slechts één rivierovergang vast te stellen. Hij geloofde dat de nu voorgestelde plannen meerdere gevaren aanboden, en dat zoo uitgaven voor ophooging van dijken aan den eenen kant gevorderd werden, die aan de andere zijde dubbel vereischt zouden zijn.

Wat de finantiele quaestie betrof, zoo meende hij dat de Regering ten deze zelve niet gerust was, in aanmerking genomen de omstandigheid dat de finantien voor een tijdvak van vijftig jaren verbonden werden. Hierbij trad hij in eenige beschouwingen over de beweringen van den Minister van Finantien dat de uitgaven verminderden en de ontvangsten vermeerderden. Zijn onderzoek had tot eene tegenovergestelde uitkomst geleid, evenzeer als omtrent het vermeerderd bedrag van de koloniale baten op de laatste begrootingen gebragt. De opbrengsten der accijnsen achtte hij ook niet in verhouding tot de vermeerdering der bevolking geklommen, en zoo hierin eenige vooruitgang had plaats gehad, dan was dat het gevolg geweest van in den laatsten tijd vastgestelde wettelijke bepalingen, omtrent de suiker, het zout, het geslagt, enz. Hij geloofde ook niet dat er in de uitgaven eenige noemenswaardige besparingen zouden te doen zijn, gelijk de Minister beweerde. Evenmin zoude dit te verwachten zijn van die in Oost-Indie, welke steeds klimmende waren, hetgeen op de vermindering van bijdragen uit de koloniale geldmiddelen moest invloed uitoefenen, te meer wanneer men de wisselvalligheid der prijzen van de producten daarbij in het oog hield. Den eersten stap om de finantien alsnu te binden op de voorgestelde wijze achtte hij onnoodig daar hij het geheele nu voorgelegde plan te kostbaar achtte vooral met het oog op het voorstel van eene overbrugging van den Moerdijk. De taak voor een toekomstigen Minister in eene volgende Kamer wilde hij niet te moeijelijk maken, en deze niet bezwaren met den last om welligt nieuwe lasten van de natie voor deze zaak op te leggen, waarop de Minister van Finantien gewezen had.

De heer Schimmelpenninck van der Oije dankte den Minister van Binnenlandsche Zaken voor de heusche wijze waarop hij de onderscheidene bedenkingen bestreden had, en voor de zaakkennis aan den dag gelegd bij de verdediging van het wets-ontwerp. Gelijken dank bragt hij aan den Minister van Oorlog voor de wijze waarop hij getracht had het spoorwegplan uit een strategisch oogpunt aan te prijzen. Op alles was echter door den Minister niet voldoende geantwoord, over sommige punten was ook gezwegen; bijv. over hetgeen hij zelf ten aanzien van de bijdragen van provincien en gemeenten voor de bevordering dezer aangelegenheid had medegedeeld. Die bijdragen zouden, meende hij, aanzienlijk hebben kunnen geweest zijn zoo men alle belangen had kunnen bevredigen. Maar hij was het met anderen eens dat men niet aller wenschen kon voldoen. Daarom zou hij, wat den Noorderspoorweg betrof, over vele door hem geopperde bezwaren kunnen heenstappen, ofschoon hij niet ontkende dat de rigting der lijnen anders getrokken, de belangen van Harlingen, Almelo, Amsterdam en Rotterdam zeer zou bevorderd hebben. Deelende in de bezwaren tegen den aanleg van eene brug te Kuilenburg, geloofde hij dien van eene andere bij Tiel, in verband met een weg over Maarsbergen, te moeten aanprijzen, evenzeer als de voorgeslagen Zuiderlijn, des noods met eenige afwijkingen. Tegen de voorgedragen beide rivierovergangen gestemd, behoorde zijns oordeels, in de gegeven omstandigheden in de verleening der concessie voor den Noorderspoorweg te worden berust, en de Zuiderlijn van Staatswege aangelegd te worden.

De heer van Heukelom gaf te kennen, slechts enkele bedenkingen, tegen zijn stelsel, in eene vorige rede ontwikkeld, in het midden gebragt, te zullen beantwoorden. Daarbij zou hij zich tot algemeene beschouwingen bepalen. Hij toonde nu aan, dat deze wet niet enkel niet in overeenstemming met de wenschen der concessionarissen, noch met die van velen in de Kamer en in het land was; maar dat zij ook streed met die der Regering zelve, daar de Minister van Finantien bekend had in deze zaak veel te hebben tegengehouden. De schuld van den toestand waarin wij nu verkeerden, was, zijns inziens, niet de schuld der Kamer; het voorstel droeg nu niet meer het kenmerk van bevordering van het algemeen belang, gelijk de Vertegenwoordiging immer had verlangd, maar wel van die van locale belangen; vooral was dit het geval met betrekking tot Rotterdam, dat boven Amsterdam bevoordeeld werd. Het bevreemdde hem dat de voorkeur voor den aanleg van den Noorderspoorweg was gegeven aan de heeren Sloet en Reuchlin, terwijl zoo vele andere aanvragen, vergezeld van uitgewerkte teekeningen, waren ingediend. Onder deze waren er die een plan van slechts éóne overbrugging inhielden, welk denkbeeld de Regering echter steeds op de door haar aangegeven gronden, waarin hij verklaarde niet te deelen, bestreden had. Hierna trad hij in eenige beschouwingen over de meerdere of mindere wenschelijkheid van den aanleg van staatsspoorwegen in verband met ontwikkeling van handel en nijverheid. Aan den doorvoerhandel hechtte hij veel waarde, maar te veel was die zaak op den voorgrond gezet door hen die den aanleg van de Zuiderlijn voorstonden, en deze uit dat oogpunt en het belang van Rotterdam aanprezen. Die handel was, zijns inziens, niet zoo verlegd, als sommigen meenden; wel was dit eenigzins het geval met dien uit het entrepôt, maar dat was niet te vermijden.

Voor de exploitatie van een spoorweg oordeelde hij het ook verderfelijk vele centrale punten aan te leggen, en uit dien hoofde achtte hij één zoodanig punt in ons land voldoende. De raming van onkosten voor den bouw van de brug aan den Moerdijk had hij gemeend niet juist te zijn, en dit bleef hij ook, na de inlichtingen van anderen gehoord te hebben, volhouden, hetgeen hij aantoonde door op nieuw de berekening van dien bouw met dien van andere in het buitenland te vergelijken, en door aanhaling van opgaven van onderscheiden waterbouwkundigen. Die zaak verlangde hij nog tot klaarheid gebragt te zien, vooral na het vreemde verschijnsel dat de begrooting van uitgaven betrekkelijk deze zaak gedurende den loop der onderhandeling steeds klimmende was geweest, en daarom wenschte hij, in verband met het gemis van wederlegging van de zijde der Regering, omtrent de onkosten van den bouw van eene brug op een ander punt tot daarstelling eener centrale lijn, nadere inlichtingen.

Hij bejammerde zeer dat de Regering nog onkundig bleef omtrent hetgeen in het Hannoversche aangaande den staat der spoorwegen voorviel. Aangaande deze omstandigheid en omtrent het regeringsplan in het algemeen, wachtte hij nog nadere ophelderingen die hij geloofde dat de Kamer in hooge mate behoefde.

De heer van Voorthuysen trad in eenige nadere beschouwingen over het doel door de Regering met het doen van haar voorstel beoogd. Dit zou volgens den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn, om het binnenlandsch en internationaal verkeer te vereenigen. Het voorgestelde plan echter zou, zijns inziens, er niet toe leiden om dat oogmerk te bereiken. Dit bewees hij door te wijzen op een aantal bijzonderheden, reeds door hem vroeger behandeld in betrekking tot de afscheiding van vele streken, die in het voordeel van eenen spoorweg niet deelen zouden, het stelsel van slingeringen door de Regering aangenomen, en het gebrek van sommige aansluitingen met het buitenland. De keuze van een centraalpunt bleef hij aanbevelen, vooral in het belang van Amsterdam, en dit te meer daar het personen- en goederenvervoer, blijkens statistieke opgaven, naar en van die stad grooter dan dat van Rotterdam was. De verdediging van de voorstanders van het ontwerp had, gelijk hij opgaf, op hem niet dien indruk gemaakt, dat hij zich daardoor gedrongen gevoelde voor het wets-ontwerp te stemmen, daar het feit bij hem niet onopgemerkt was gebleven, dat de verdedigers het niet op alle punten eens waren, maar elkanders gevoelen omtrent bijzondere deelen van het plan, of aangaande de vraag waarvoor het aanleggen van spoorwegen het meest dienstig zoude zijn, bestreden. In verband met

den wensch die hem steeds bezielde om het belastingstelsel te wijzigen, waartoe door de aanneming dezer wet de gelegenheid zou afgesneden zijn, zou hij zich tegen het ontwerp blijven verklaren.

De heer van Eck verklaarde een voorstander van den aanleg van spoorwegen te zijn, als moetende dienen om de stoffelijke en zedelijke welvaart des volks te vermeerderen. Hij gaf op niet te deelen in de geopperde bezwaren aangaande het hooren van den Raad van State over dit ontwerp van wet, noch in de financiele bedenkingen die hij geheel overdreven voorgesteld achtte, daar hij den toestand der geldmidden als zeer voldoende keurde. Voor den aanleg van openbare werken was het, geloofde hij, nu eindelijk tijd iets te ondernemen, terwijl nog niet behoefde geëindigd te worden met amortisatie aan schuld of met ontheffing der nijverheid van lasten die op haar drukken. Het regeringsplan oordeelde hij in alle opzigten aannemelijk te zijn, al bevatte het niet alles wat ieder kon bevredigen. Hij voor zich zou daarvoor stemmen, en hij hoopte dat de meerderheid zijn voorbeeld volgen zou, daar van verwerping afstel der geheele zaak het gevolg zoude zijn. In den tegenstand van velen verklaarde hij niet te kunnen deelen, en dit te minder omdat die bestrijders, blijkens het voorgevallene in deze beraadslagingen, het onderling omtrent de zaak in het algemeen en in onderdeelen niet eens waren. Dat toonde hij aan door uitvoerig de tegenstrijdige gevoelens uiteen te zetten door deze laatsten geopenbaard ten opzigte van het stelsel van spoorwegen, aan te leggen bij wijze van concessie of door den Staat, de vraag omtrent de hoegrootheid der rentegarantie, de hoeveelheid en de rigting der lijnen, de rivierovergangen enz. Dien strijd van gevoelens stelde hij tegenover de eenheid van denkbeelden van anderen, die meerdere waarde hechten aan de onderscheidene autoriteiten over de regeringsplannen geraadpleegd in het algemeen, en in het bijzonder over de Zuiderlijn en den Zeeuwschen weg, dien hij om vele opzigten aanbevelenswaardig achtte. Ten einde te voorkomen dat door dien strijd het gevaar zou vermeerderen voor de afstemming der wet, hoopte hij, dat men over ondergeschikte punten zou heenstappen en niet bijv. aandringen om vooraf de waterwegen te verbeteren, en de belastingen op de nijverheid drukkende te verminderen en op te heffen. De tegen de wet in te brengen bezwaren waren wel te overkomen; de onderscheidene provincien zouden toch bij de aanneming der wet reeds dadelijk meer of minder bevoordeeld worden, hetgeen niet over het hoofd mogt worden gezien. Hij voor zich meende uitsluitend in het belang van het algemeen te spreken, alhoewel hij vertegenwoordigde een der districten van de provincie Zeeland, dat door dit plan bevoordeeld werd, daar de uitgaven daarvoor aangewend, ook op andere wijze ten behoeve van dit gewest besteed zouden moeten worden.

Hij raadde den heer van Foreest aan, om de door hem aangekondigde motie van orde, ter beslissing van de vraag omtrent de al of niet wenschelijkheid van den aanleg van staatsspoorwegen, te doen vóór dat eene stemming over dit onderwerp zou hebben plaats gehad, en eindigde met de verklaring, niet wel te begrijpen op welke wijze de wet door amendement zou te veranderen zijn.

De heer Zylker trad in eene wederlegging der beweringen van hen die de aansluiting van Groningen met de Hannoversche grenzen niet van zulk eene onmiddellijke behoefte rekenden te zijn. In het belang van de haven van Harlingen in het bijzonder en van de noordelijke provincien, vooral van Groningen, in het algemeen, achtte hij die verbinding allernoodzakelijkst, en hij zag in het uitstel daarvan niet anders dan een streven om de eerstgemelde stad ten koste van andere koopsteden van het rijk te benadeelen. Het voorgeven dat die aansluiting nutteloos zou wezen, zoolang uit Hannover niet de zekerheid was ontvangen dat men dergelijke verbinding verlangde, geloofde hij ongegrond te wezen, daar zoodanige wensch niet zou opgaan, zoo lang men van deze zijde achterlijk bleef om door den aanleg van eene lijn in de rigting van Leer het internationaal verkeer te bevorderen. Overtuigd gelijk hij was dat het hier een punt van algemeen belang betrof, en in den loop der beraadslaging bemerkt hebbende hierin door de gevoelens van de meerderheid der leden te worden ondersteund, had het hem verheugd van de Regering te vernemen, dat ook zij die verbinding wenschelijk achtte, en daarop ter gelegener tijd, al was het niet bij deze gelegenheid, zou terugkomen. Die verzekering had hem gerust gesteld, en daar het nu slechts eene quaestie van vorm gold, en door aanneming van de wet het door hem verdedigde onderwerp in niets benadeeld werd, verklaarde hij nu, voor het wets-ontwerp zijne stem te zullen uitbrengen.

De heer Idzerda voerde de laatste het woord, en kwam terug op de door hem vroeger ontwikkelde bezwaren nopens het gebrek van eene lijn in Friesland van Leeuwarden over Heerenveen naar Meppel. Hij verklaarde zich niet gunstiger gestemd voor het wets-ontwerp te gevoelen ook na de inlichtingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten aanzien van het onderwerp gegeven, gehoord te hebben. Hij hield vol dat de door hem voorgestane weg voordeeliger uitkomsten voor de opbrengst zou opleveren dan de voorgedragene, zoo door het vermeerderd vervoer van personen en goederen en de uitbreiding van het binnenlandsch verkeer, als door de toeneming van den doorvoerhandel, waaromtrent hij in vele bijzonderheden trad, geloovende hij dat men te dezen opzigte niets minder moest doen dan ten behoeve van Rotterdam. Overtuigd dat het voorgedragen plan stelselloos was, om Friesland hierin beneden Drenthe te bevoordeelen, zou hij zich tegen het ontwerp blijven verklaren.

Op morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
15	Boven-Rhijn.	*Keulen*,	+ 38.54	+ 2.69	8 ure	"	0.10
15	Waal.	*Nijmegen*	+ 8.81	+ 2.59	8 "	"	0.01
15	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 8.7[illegible]	+ 1.83	8 "	"	0.08
15	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 9.2[illegible]	+ 1.91	8 "	"	0.04
14	Boven-Maas	*Maastricht*, (brug)	+ 42.8[illegible]	+ 0.66	8 "	"	0.03
14		*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.[illegible]	"	8 "	"	"
15		*Grave*,	+ 6.2[illegible]	+ 1.85	8 "	"	0.11
15	Nieuwe Maas . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.[illegible]	"	6 u. 15 m.	"	0.08
		Brielle L. W.	− [illegible]	"	2 u. 40 m.	0.09	"

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

In ons vorig nommer is reeds gemeld dat de Prins van Savoye-Carignan het hem opgedragen regentschap over de landen van Midden-Italie wel niet aangenomen maar, om zoo te zeggen, gedelegeerd en aan eenen Sardinischen staatsman, die het volle vertrouwen van Koning Victor Emanuel bezit, overgedragen heeft. Deze maatregel schijnt met de inzigten van het Fransche gouvernement te strooken, terwijl het blijkens een hoofdartikel van den Parijschen *Constitutionnel* van gisteren, vreesde dat de optreding van 's Konings neef, den Prins van Carignan, als regent gewapende tusschenkomst van Sardinie en Midden-Italie zou medebrengen en alzoo aan Napels regt zou geven om er insgelijks tusschen beide te komen en zijne troepen over de grenzen van den Kerkelijken Staat te doen trekken.

— Volgens telegrammen uit Rome en Napels van den 15den dezer zouden de Paus en de Koning besloten hebben aan de uitnoodiging tot bijwoning van een congres ter regeling van Italie's zaken te voldoen. Verder wordt daarin gemeld dat de Napelsche consuls van hun gouvernement bevel hebben ontvangen om al de Napelsche uitgewekenen, welke naar hun land mogten willen terugkeeren, van reispassen te voorzien.

— Te Turyn en in geheel Midden-Italie is in de vorige week het gerucht in omloop gekomen dat de stad Ancona en de omstreek tegen het pauselijk gouvernement opgestaan waren. Dien ten gevolge heeft de generaal Garibaldi met verscheiden bataillons eene beweging naar dien kant gemaakt, vermoedelijk met het doel om den opstand te ondersteunen. Doch toen bleek het, dat het gerucht onwaar was.

— Ten bewijze dat het aantal ingezetenen van het Venetiaansche, welke uit hun land wijken om zich aan het Oostenrijksche gezag te onttrekken, grooter is dan Oostenrijksche dagbladen zeggen, wordt door het Turynsche dagblad *Opinione* eene naamlijst medegedeeld van 6083 Venetianen, welke naar de verzekering van dat blad in den laatsten tijd hun land hebben verlaten om in het leger van Garibaldi dienst te nemen. Op die lijst vindt men de namen van vele aanzienlijke geslachten van Venetie.

DUITSCHLAND.

Onder dagteekening van den 11den dezer heeft de Keizer van Oostenrijk het volgende (reeds voorloopig in de telegraphische berigten vermelde) schrijven aan den minister van finantien, den heer von Bruck, gerigt: » Het is mijn wil dat de staatsinkomsten en uitgaven van het jaar 1860—1861 af in evenwigt gebragt worden. Tot het uitvoeren dezer verordening bestem ik eene commissie, wier taak het is de staatsbegrooting in al hare onderdeelen te onderzoeken en zoodanig in te rigten, dat het voorgestelde doel bereikt worde. Daarbij moeten de voorgenomen hervormingen in het inwendig bestuur van de civile en militaire dienst te gronde worden gelegd; terwijl tevens de gezamenlijke hoofdadministratien, met inbegrip van het opperkommando des legers en der marine, gelast worden, aan de gemelde commissie alle tot vervulling van hare gewigtige taak strekkende inlichtingen en medewerking te verleenen. De commissie moet haren arbeid uiterlijk tegen het einde van Maart 1860 voltooid hebben, daar het mijn voornemen is hare voorstellen nogmaals door den Rijksraad te doen onderzoeken, welke tot dat einde door tijdelijke bijzitters uit de onderscheiden kroonlanden en standen vermeerderd zal worden, in overeenstemming met de paragraphen 13 en 16 van mijn patent van 18 April 1851."

— Gelijk men zich herinnert zijn uit Hongarije onderscheiden bezwaarschriften aan den Keizer ingediend, waarbij Z. M. verzocht werd op het onlangs uitgevaardigde patent tot regeling van de aangelegenheden der protestantsche kerk in dat land, als strijdig met derzelver aloude regten, terug te komen, en aan die kerk de regeling harer eigene belangen door middel van eene synode te vergunnen. Aan de vereenigde superintendenten van het Keismarker district, welke het eerst een adres van die strekking ingediend hadden, is thans namens den Keizer door den minister van eeredienst en onderwijs kenbaar gemaakt, dat aan hun verzoek geen gevolg kan worden gegeven, en dat eene wijziging der Keizerlijke verordening alleen kan geschieden langs den bij die verordening zelve voorgeschreven weg en door tusschenkomst der daarbij ingestelde synoden. » Wel verre," zegt de minister in zijn antwoord, » dat de Keizer de wettige autonomie van het Evangelisch kerkgenootschap der Augsburgsche belijdenis zou verkort hebben, heeft Z. M. veel eer, met naauwgezette naleving van art. 26 der wet van 1791, de spoedige geregelde uitoefening dier autonomie, zoowel op het gebied van het kerkelijk beheer als op dat der kerkelijke wetgeving, zoeken mogelijk te maken, en Z. M. heeft daarbij met de meest welwillende bedoeling gehandeld. Wie derhalve, in plaats van tot het verwezenlijken van 's Keizers bedoelingen bereidwillig de hand te leenen, dezelve openlijk of in het geheim tegenwerkt, zal de verantwoordelijkheid op zich laden voor de nadeelen, welke daarnit onvermijdelijk voor het Evangelische school- en kerkwezen moeten ontstaan."

FRANKRIJK.

Tot nog toe mogten de Fransche dagbladen de bisschoppelijke verklaringen, strekkende tot handhaving van 's Pausen wereldlijk gezag, wel niet opnemen maar toch de uitvaardiging daarvan vermelden. Ook dit laatste is hun thans van regeringswege verboden, naar de Parijsche berigtgever van het kerkelijk gezinde *Journal de Bruxelles* verzekert.

In een liberaal dagblad van Parijs werd dezer dagen geruchtsgewijze gezegd, dat onder de zoo kerkelijk gezinde bevolking van de Vendée en Bretagne de gemoederen door die bisschoppelijke verklaringen in beweging waren gebragt, en dat de aanhangers van het gevallen koningschap van die spanning partij voor hunne zaak zochten te trekken.

Dit wordt openlijk wedersproken door eenen aanzienlijken Vendeër, wiens geslacht in de geschiedenis der koningsgezinde partij eene groote rol heeft vervuld, den markies de la Rochejacquelein. Hij zegt in een schrijven van den 7den dezer, hetwelk door de ministeriële dagbladen van Parijs is opgenomen: » Eenige lieden zouden uit overmaat van godsdienstijver het zoo Katholijk gezinde publiek van onze landstreek willen doen deelen in de gisting der gemoederen, welke zij trachten gaande te maken; maar het is vergeefsche moeite. Voor de verstandige lieden, welke hier de zeer groote meerderheid uitmaken, is het onbegrijpelijk dat 's Keizers gouvernement van kwaadwilligheid jegens den Heiligen Stoel beschuldigd wordt na zoo veel schitterende blijken van eene tegenge-

stelde gezindheid gegeven te hebben. Ook is het hun onbegrijpelijk dat men een zoo naauw verband tusschen ons heilig geloof en 's Pausen wereldlijk gezag over een gedeelte van zijn grondgebied onderstelt; immers de Heilige Petrus heeft aan zijne opvolgers wel het geloof als eenen trouw te bewaren schat, maar voorzeker niet de Legatien als een erfgoed vermaakt. Hier, in Bretagne en de Vendée, zijn wij allen overtuigd, dat het volstrekt noodig is de wereldlijke magt van den Paus als waarborg voor de onafhankelijkheid der kerk in stand te houden, maar over het algemeen gelooven wij niet, dat het katholijke Frankrijk verpligt is het geheele grondgebied van den Paus zonder einde bezet te houden om hem het bezit daarvan te verzekeren, en ook niet dat het Fransche gouvernement gehouden is zich in die taak door de Oostenrijkers te laten vervangen.

»Ik bespeur zelfs bij een gedeelte der geestelijkheid, na eene kortstondige ongerustheid, groot vertrouwen op de staatkunde des Keizers; bij de bevolking zie ik dezelfde denkwijze, welke door de opening van een Europeesch congrès nog versterkt zal worden.

»Neen, de Vendée en Bretagne zijn niet gezind tot woelingen wegens de Romeinsche Legatien.

»Aan onze zoo godsdienstige landstreek wordt ten onregte het verwijt van ultramontaansche gezindheid gedaan. Het katholicismus, waarvoor wij in het laatst der vorige eeuw zoo veel hebben geleden, is niet hetzelfde als de nieuwe leeringen, waardoor zoo vele gemoederen in slingering gebragt worden."

SPANJE.

Ten einde den goeden uitslag der expeditie tegen Marocco te verzekeren, is door de Koningin buitengewone en zeer uitgebreide volmagt aan den maarschalk O'Donnell opgedragen. Zoo is hij gemagtigd om eereblijken en andere belooningen voor dappere daden op het oorlogsveld te verleenen, alsmede bevorderingen tot den rang van kolonel ingesloten. Hij heeft de hoofdambtenaren van het ministerie van oorlog met zich genomen, ten einde de buitengewone magt, waarmede hij bekleed is, behoorlijk te kunnen uitoefenen, of wel, gelijk tegenpartijders zeggen, ten einde zoo veel mogelijk te beletten dat een mededinger hem in zijne afwezigheid den voet ligte en de portefeuille ontfutsele.

Ook heeft de maarschalk O'Donnell bijzondere voorzorgmaatregelen tot handhaving der binnenlandsche rust en orde gedurende den oorlog genomen: hij heeft, den Keizer der Franschen navolgende, het land voor de zaken rakende het krijgswezen in vijf groote districten verdeeld, al de gewapende magt in ieder van die districten onder het bevel van eenen maarschalk geplaatst, en hem bekleed met uitgebreide magt, onder andere om de landstreek in staat van beleg te stellen in geval er ruststoringen voorvielen.

— Naar de jongste berigten, door den *Moniteur de la Flotte*, het dagblad van het Fransche ministerie van marine, medegedeeld, lagen het Engelsche en het Fransche eskader nog steeds in de baai van Algesiras in elkanders gezigt voor anker. Het Engelsche eskader bestond uit negen linieschepen, een stoomfregat en verscheiden andere stoomschepen van mindere grootte. Een paar fregatten en eene korvet van het Fransche eskader deden gedurig togten naar Tanger en naar de westkust van Marocco. Nabij de Fransche vloot lagen twee Russische oorlogsschepen, een Pruissisch fregat en een Turksch linieschip voor anker.

Het even genoemde blad deelt eenen staat van de sterkte der Spaansche oorlogsvloot mede. Volgens denzelve telt zij thans 123 zeebouwende schepen met 1045 stukken geschut, te weten 2 linieschepen, 10 fregatten 4 korvetten, 9 brikken, 16 goeletten, 15 sloepen, 58 raderstoomschepen en 9 transportschepen, terwijl 1 linieschip, 3 fregatten, 2 korvetten en 2 goeletten, alle schroefstoomtuig zullende voeren, in den laatsten tijd op stapel gezet zijn. Hierbij wordt herinnerd dat de Spaansche oorlogsvloot in het jaar 1843 slechts dertig bodems telde.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 5den dezer had de nieuwe grootvesier met de leden van het kabinet, aan welks hoofd hij zoo onverwachts geplaatst was, tot nog toe vrede kunnen houden, en was hij bezig maatregelen tot wezenlijke besnoeijing der staatsuitgaven te beramen. Hij wilde daarbij bovenaan beginnen en zelfs den Sultan niet sparen; en er was besloten het inkomen der kroon alsmede de bezoldiging der ambtenaren van den hoogsten rang te verminderen.

Verder wordt gemeld dat al de soldaten van de landweer uit de werkelijke dienst ontslagen en naar hunne woonsteden teruggezonden zijn. Zij waren tijdens het begin van den Italiaanschen oorlog onder de wapenen geroepen, toen de houding der christenbevolking van Europeesch Turkije oproerige bewegingen deed verwachten.

Eindelijk wordt nog berigt, dat op Kreta de rust, althans oogenschijnlijk, hersteld is en nieuwe botsingen tusschen de Mohammedanen en de christenbevolking voor het oogenblik verhoed zijn.

NASCHRIFT.

PARIJS, 16 November. — De *Moniteur* behelst een Keizerlijk besluit van den 14den dezer, waarbij de minister Rouland, de divisie-generaal Lelièvre en de graaf Lagrange benevens de heeren Coigniat en de Saulcy, leden van het Instituut van wetenschappen, tot senator benoemd zijn.

LONDEN, 16 November. — De heer von Metternich heeft gisteren de geloofsbrieven ontvangen, waarbij hij definitief tot gezant van Oostenrijk bij het Fransche hof aangesteld is.

De ratificatien der te Zurich onderteekende verdragen zullen tusschen den 20sten en den 25sten dezer maand uitgewisseld worden.

De *Morning Post* zegt dat het congres binnen eene maand zamen komt en dat Engeland aan deszelfs beraadslagingen zal deel nemen, omdat het eene enkel beraadslagende, raadgevende en op het beginsel van noninterventie gegronde vergadering zal zijn.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 17den November 1859, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de Westelijke bakenton met korfbal, gelegen hebbende op den Banjaard gemerkt B. J. d., ten gevolge van de zware en hooge zee is weggeslagen.

's Gravenhage, den 9den November 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat in het *Maassche Zeegat*, bij eene uitstekende punt tusschen de 7de en 8ste witte ton, is gelegd eene *witte buikton*, in 31 palmen diepte met laag water, op de merken:

de Brielsche korenmolen even buiten of bewesten den watermolen, of de toren van *Brielle* even binnen het huisje van *Kleiburg*, en de toren van *Oostvoorne* in of even vrij van den 2den dam, van buiten afgerekend, bij het houten baken.

's Gravenhage, den 19den October 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking van het Departement van Marine te *St. Petersburg*, afdeeling *Hydrographie*.

1º. Houten toren op het eiland *Stenscheer*, *in de Finsche Golf* (*Rusland*).

Ten gevolge van het berigt, betreffende het voornemen tot plaatsing van *een houten toren zonder licht* op het *eiland Stenscheer* (voorkomende in de *Staats-courant* van den 22sten Junij dezes jaars), brengt de Russische Regering ter kennis van Zeevarenden, dat alsnu zoodanige toren voltooid is en zich op de hoogte in het midden van gezegd Eiland bevindt.

Hij heeft de gedaante eener *vierhoekige piramide*, met zwart geschilderd *dakwerk*; het bovenste gedeelte der piramide, tot de helft met planken voorzien, is *rood* geschilderd, het ondergedeelte, bestaande uit verticale gebogene schoren met dwarslatten, is *doorziglig* gebouwd (*als traliewerk*).

De toren is, van zijn grondvlak af, 83 Engelsche voeten hoog en 97 voeten boven den waterspiegel verheven.

Hij staat
op 59º 49′ 10″ *N. breedte*, en
» 26º 23′ 0″ *lengte Oost* van *Greenwich*, en
is op een afstand van ruim 11 Italiaansche mijlen zigtbaar.

2º. *Houten lichttoren op Kaap Sourop bij Reval.*

Ten einde voor schepen, die uit het *Westen* komen, *ten Zuiden* van het *eiland Nargen*, den ingang der reede van *Reval* bij nacht gemakkelijker te maken, is, blijkens bekendmaking der Russische regering, in den loop dezes jaars, behalve de bestaande *steenen* toren op de *Noordelijke klip* van *Kaap Sourop*, een *nieuwe houten lichttoren* opgerigt op het einde der *Oostkust* van gemelde Kaap.

Ter onderscheiding dier beide torens zal de *eerste* voortaan den naam dragen van *hoogsten lichttoren van Sourop*; en de *tweede* dien van *laagsten lichttoren van Sourop*.

De laatste, namelijk de *laagste* lichttoren, staat op 59º 28′ 24″ *N. breedte* en op 24º 26′ 13″ *lengte Oost van Greenwich*.

De twee torens *in één* geeft aan *het midden* van den ingang der reede van *Reval* aan de *Westzijde*, tusschen het *Zuidelijke Rif* van het *eiland Nargen* en het *Noordelijk einde der bank van Middelgrond*.

De verlichting van den nieuwen lichttoren zal den 15den (27) September 1859 aanvangen, en even als die der andere torens voortduren tot de scheepvaart ophoudt.

De lichttoestel is *catoptriek*.

Het licht is *stilstaand wit* 48 Engelsche voeten boven den waterspiegel verheven. Het verlicht den horizen van N. 62º 50′ W tot N. 59º 58′ W, over een boog van 8 Italiaansche mijlen, en is zigtbaar op een afstand van 12½ mijl, de hoogte van het oog des waarnemers stellende op 15 voet.

In peiling N. 66º 15′ W zijn de *twee lichttorens in één*.

De nieuwe toren is *geel* geschilderd, met *rood* dak. (De peilingen zijn genomen op het regtwijzend kompas.)

3º. **Twee bakens aan den oever der baai *Kunda*.**

FINSCHE GOLF.

Tot veiligheid der scheepvaart zijn, blijkens bekendmaking der Russische regering, in den loop dezes jaars, aan den oever der *baai Kunda*, aan de Zuidelijke kust der *Finsche Golf*, op den meridiaan de eilanden *Noord-* en *Zuid-Hoft*, *verkenningsmerken* geplaatst.

Het Noordelijke dier bakens bestaat uit een 3 vadem hoogen stang, met eene op de spits *verticaal* bevestigde *ton*; dit merk staat Z. 80º 30′ W. van den molen *Malla* op 511 vademen afstand.

Het *Zuidelijke baken* bestaat uit een 4½ vadem hoogen stang, met eene op de punt *horizontaal* bevestigde *ton*, op 80 vademen afstand van het *Noordelijke* merk Z. 15º O. De peilinglijn dezer merken in elkander gaat *westwaarts* van *Noord-Hoft* in de rigting van N. 15º W. en Z. 15º O.

Beide bakens zijn *rood* geschilderd.

De peilingen zijn genomen op het *regtwijzend* kompas.

De doorgang van het woud van de kaap *Blücher* naar het *Noorden*, kan wegens zijne lage ligging op geen grooten afstand gezien worden, en dient alleen tot aanduiding der ankerplaats voor kleine vaartuigen.

's Gravenhage, den 14den November 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Tweede* Klasse van de 240ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 16den November 1859, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 13533 een prijs van 20,000 gulden.
» 16476 » » » 1000 »
» 6233 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Op heden den vijftienden November 1800 negen en vijftig, heb ik ondergeteekende *Johannes Ignatius Adrianus Raijers*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, wonende aldaar in den Oppert, wijk 6, n°. 67,

Ten verzoeke van Mejufvrouw *Anthonia Christina Loos*, Huisvrouw van den Heer *Jan van der Schaft*, zonder beroep, wonende te Rotterdam, voor de onderwerpelijke zaak domicilie kiezende ten Kantore van den Procureur Mr. *H. J. J. van Convent ten Oever*, in den Oppert, wijk 6, n°. 5, te Rotterdam, die in zijne qualiteit voor de Requirante in regten zal optreden,

En krachtens eene beschikking, door de Arrondissements-regtbank te Rotterdam (Kamer van Vacantie) genomen den dertienden Julij dezes jaars, op de Expeditie geregistreerd,

Gedagvaard:

den Heer *Jan van der Schaft* boven bedoeld, Echtgenoot der Requirante, laatst gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend, mijn Exploit doende bij aanplakking van een Afschrift dezes aan de Hoofddeur van de Geregtszaal der gemelde Regtbank en aan het Huis der Gemeente te Rotterdam, alsmede bij overgifte van een gelijk afschrift aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank aan het parquet, sprekende met den Edel Achtbaren heer mr. *J. H. W. Swellengrebel*, die het oorspronkelijke dezes met *gezien* geteekend heeft; zullende wijders dit Exploit naar het voorschrift der bovengemelde beschikking worden aangekondigd in de *Nederlandsche Staats-* en in de *Rotterdamsche Couranten;*

Om op den termijn van drie maanden, en wel op Maandag den twintigsten Februarij 1800 zestig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen of iemand voor hem te doen opkomen ter teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, in het Geregtsgebouw aan het Haagsche Veer aldaar, om alsdan van wege de Eischeresse te hooren concluderen; — om:

aangezien de Gedaagde als Gezagvoerder van het Fregatschip *Lucie*, waarvan Boekhouders waren de Heeren *J. Roelandts en Comp.* te Rotterdam, met dien bodem den een en twintigsten Junij des jaars 1800 een en vijftig van Amsterdam is uitgezeild naar Java, en den zevenden December van hetzelfde jaar van de reede van Batavia is vertrokken, om met zijn schip naar Nederland terug te keeren;

aangezien na dien tijd van gemeld schip geene berigten zijn ingekomen, en dat de Gedaagde, van wien zelven geene latere tijding is vernomen dan die van zes December 1800 een en vijftig, allervermoedelijkst op de terugreis van Java met zijn schip is omgekomen;

aangezien de Eischeresse op grond der bovenstaande feiten van de meerbedoelde Regtbank verlof heeft erlangd, om den Gedaagde bij Openbare Dagvaarding op te roepen,

Alsnog van zijn aanwezen te doen blijken; zullende bij gebreke van dien door de Eischeresse zoodanige conclusie worden genomen, als zij overeenkomstig de wet en speciaal naar aanleiding van de Artt. 524 en 550 van het Burgerlijk Wetboek zal vermeenen te behooren.

De kosten dezes zijn twee gulden vijf en zeventig cents, behalve de verschotten.

Raijers, *Deurwaarder.*

Gezien door ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, heden den 15den November 1859. (Get.) *Swellengrebel.*

*** In den jare 1800 negen en vijftig, den twaalfden November, ten verzoeke van Vrouwe *Maria Francisca Kohaus*, ook wel genaamd alleen *Francisca Kohaus*, Weduwe den Heer *Johan Hendrik Bernard van Lohe*, ook wel genaamd geweest *Johan Henricus van Lohe* of *Henricus van Lohe*, met wien zij in legale gemeenschap van goederen is gehuwd geweest, wonende binnen deze stad; *Lodewijk van Lohe*, Medicinae Doctor, wonende te Amsterdam; *Antonius Wilhelmus van Lohe*, Koopman, wonende te Amsterdam; *Johannes Carolus Josephus van Lohe*, Koopman, wonende te Londen; *Francisca Catharina van Lohe*, meerderjarig, ongehuwd en zonder beroep, wonende te Geertruidenberg; *Peter Gustav van Lohe*, Koopman, wonende te Amsterdam; kiezende de Requiranten allen woonplaats ten Kantore van den Procureur *F. E. Dammers*, op den Kloveniersburgwal, C, 302, te Amsterdam,

Uit krachte van het verlof door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, bij beschikking van den zeventienden October jl., op het daartoe door de Requiranten gedaan verzoek verleend, zijnde geregistreerd,

Heb ik *Jacobus Philippus Lissone* Janszoon, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, aldaar wonende en kantoor houdende op de Heerengracht bij de Oude Spiegelstraat, Buurt K K, n°. 129, onder n°. 21760 gepatenteerd,

Gedagvaard:

Franciscus Henricus, zich gewoonlijk genaamd en geschreven hebbende *H. van Lohe*, gewoond hebbende te Amsterdam, doch thans zonder bekende woonplaats in het Koningrijk, bij gevolg mijn Exploit doende bij aanplakking van twee afschriften dezer Acte, het eene aan de Hoofddeur der Gehoorzaal van de Arrondissements-regtbank alhier, het andere aan het Huis der Gemeente der stad Amsterdam, terwijl ik een derde afschrift daarvan heb overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, die het origineel heeft geviseerd en kopij overgenomen, zullende voorts dit Exploit nog worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, als zijnde het daartoe bij gemelde beschikking uitdrukkelijk aangewezen nieuwspapier,

Om na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Woensdag den twee en twintigsten Februarij 1800 zestig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen of iemand van zijnentwege te doen verschijnen ter teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, op het Paleis van Justitie alhier; — ten einde:

aangezien der Requiranten Zoon en Broeder, de Gedaagde in dezen, voor geruimen tijd naar Amerika is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of orde tot het beheer derzelve gesteld te hebben;

aangezien de Gedaagde in de maand April 1800 een en veertig van New-York naar Liverpool is vertrokken per stoomboot *President*, welke boot in zee op die reis met man en muis is vergaan, en de Gedaagde alzoo mede daarbij is omgekomen;

aangezien de Eischers er belang bij hebben; op wettige wijs te procederen tot verklaring van Vermoedelijk Overlijden van den Gedaagde;

Mitsdien aan gezegde Regtbank van zijn aanwezen te doen blijken, den Gedaagde tevens aanzeggende, dat ingeval noch de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze Dagvaarding mogt opkomen, en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, door de Requiranten zal worden geconcludeerd, dat bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Amsterdam daarvan aan de Eischers zal worden verleend acte, met verlof tot het doen eener tweede Dagvaarding.

En heb ik Deuwaarder, Exploit doende en sprekende als boven, den Gedaagde aangezegd, dat *Fredrik Ernst Dammers* in dezen als Procureur voor de Eischers zal occuperen en den Gedaagde overgeleverd afschrift van de in den hoofde dezer aangehaalde beschikking en afschrift dezer, waarvan de kosten zijn f 12.155.

J. P. Lissone *Jansz.*

Kosten:	
Rep. Expl.	f 1.50
Schrijfl.	4.00
Vac. off.	0.30
» court.	0.30
» aanpl.	0.60
Leg. en rep. en reg.	4.155
	f 10.855
Aanpl. betd. . . .	1.30
	f 12.155

Gezien en kopij overgenomen door ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, dato ut supra. (Get.) *H. A. Hartogh.*

EXTRACT.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Breda, van den 8sten November 1859, behoorlijk geregistreerd, is *Govert Verheulen*, zonder beroep, gedomicilieerd te Fijnaart, thans verpleegd wordende in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te 's Hertogenbosch, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] Voor extract conform,
De Procureur des Eischers,
Kleyn.

EXTRACT.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Breda, van den 8sten November 1859, behoorlijk geregistreerd, is *Maria Anna Bous*, particuliere, gedomicilieerd te Rosendaal, thans verpleegd wordende in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te 's Hertogenbosch, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] Voor extract conform,
De Procureur des Eischers,
Kleyn.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of onder hunne berusting hebben betreffende de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Wel Edel Gestrengen Heer *Barend Frieswijk*, in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Bewaarder der Hypotheken en van het Kadaster te Amsterdam, en aldaar onlangs overleden, worden verzocht daarvan vóór den 15den December eerstkomende schriftelijk opgave te doen ten Kantore van den Notaris *W. F. Overhoff* Jr., op het 's Gravelandsche Veer, bij den Groenenburgwal, te Amsterdam.

*** Aan de bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Boedel en Nalatenschap van wijlen den Weleerwaarden Heer *Henricus Joannes Vel*, gewoond hebbende en overleden zijnde te Amsterdam, wordt kennis gegeven, dat de Rekening en Verantwoording dier Nalatenschap tot ultimo November 1859 ten Kantore van den Notaris *T. J. van Riet*, op de Heerengracht bij de Korsjespoortsteeg, S S, 209, te Amsterdam, zal ter inzage liggen, en dat na dien tijd, zoo er geen verzet plaats heeft, zal worden overgegaan tot uitbetaling aan de Crediteuren, zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Woensdag 16 November 1859.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{9}{16}$	—
Dito dito	3	$75\frac{7}{16}$	$75\frac{1}{2}$	—
Dito dito	4	$96\frac{7}{8}$	97	—
Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	—	—	—
Handel-maatsch.	$4\frac{1}{2}$	$126\frac{5}{8}$	—	—
Belgie. Bij *Roth. schild.*	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	$103\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1828–1829.	5	$101\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1840.	4	$80\frac{1}{2}$	—	—
Stieglitz	4	$80\frac{3}{8}$	$80\frac{5}{8}$	—
Dito 1854.	5	—	—	—
Dito 1855.	5	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{15}{16}$	—
Engelsche	$4\frac{1}{2}$	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans	$1\frac{3}{4}$	$39\frac{1}{8}$	[illegible]	[illegible]
Amortisable		—	—	
Buitenlandsche	3	—	—	
Binnenlandsche	3	$41\frac{11}{16}$	[illegible]	
Portug. Te Lond.	3	$43\frac{5}{16}$	—	
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	$53\frac{11}{16}$	$53\frac{13}{16}$	—
Dito Zilv. Nation.	5	$57\frac{1}{2}$	$57\frac{5}{8}$	—
Dito Zilver 1849–1854	5	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{5}{8}$	—
Dito 1847–1852.	$2\frac{1}{2}$	$28\frac{5}{8}$	$28\frac{3}{4}$	—
Mexico. Londen.	3	—	—	—
Grenada id.	$2\frac{3}{4}$	—	—	
Venezuela id.		—	—	
Uitgestelde		—	—	

Londen.

Consols.	3	pCt.	$96\frac{1}{4}$
Mexico			—
Spanje	3	»	—
Dito	$1\frac{3}{4}$	»	—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	$56\frac{3}{4}$
Nat. Metalliek	5	»	[illegible]
Binnenl. Spanje	3	»	[illegible]
Spanje	$1\frac{3}{4}$	»	[illegible]
Credit Prost.			[illegible]

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	69.80
Fr. Créd. Mob.			770
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	$1\frac{3}{4}$	»	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	[illegible]
Idem Nationaal			[illegible]
Wissel Londen.			[illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.